

OBSAH:

	Strana
Kap. I.: KRISE FINANČNÍ SPRÁVY, JEJÍ PŘÍČINY A POTŘEBA REFORMY.	
1. HLEDISKA A MĚŘITKA VÝKONNOSTI FI- NANČNÍ SPRÁVY	25
Sociálně politická koncepce státu a finančně poli- tické hledisko. — Ideologie právního státu a le- gislativně kodifikační hledisko. — Finanční rov- nováha a hledisko administrativně hospodářské. — Otázka definitivního daňového systému. — Hlavní vady finanční správy.	
2. PŘÍČINY KRITICKÉHO STAVU FINANČNÍ ADMINISTRATIVY	30
Poválečný vzrůst finanční agendy v oboru zda- nění přímého, nepřímého a poplatků. — Nedosta- tečná personální dotace finančních úřadů, zejména ve srovnání se stavem před válkou. — Tradice úspornosti ve finanční správě a její důsledky.	
3. METODICKÁ STRÁNKA REFORMY	37
Vývoj finanční organizace rakouské v 19. století. — Redlichův reformní program. — Popřevratový vývoj naší finanční správy a nedostatek oficiel- ního reformního programu. — Metoda izolace jed- notlivých finančně-správních otázek a jejich se- členění ve třech etapách předpokladem prakticky uskutečnitelného reformního plánu. — Reformní etapy a měřítko výkonnosti finanční správy. — Poměr reformy finanční správy k obecným re- formním otázkám veřejné správy.	

4. PŘEHLED PLATNÉ ORGANISACE FINANČNÍ SPRÁVY, JEJÍHO PERSONÁLNÍHO STAVU A SPRÁVNÍCH NÁKLADŮ 46

Ústřední správa finanční. — Finanční správní úřady (vedoucí finanční úřady II. a I. instance). — Finanční úřady výkonné. — Počet a rozložení finančních úřadů I. instance a úřadů výkonných. — Přehled systemisovaného personálu finanční správy podle stavu z r. 1930—35 a správní náklady podle rozpočtu na r. 1936. — Vývoj správních nákladů od r. 1930 v poměru k docíleným výnosům z daní a dávek.

Kap. II.: MALÁ REFORMA FINANČNÍ SPRÁVY.

1. OBECNÉ REFORMY PERSONÁLNÍ 61

Depurace. — Restrikční a úsporný režim personální ve finanční správě. — Funkční přídavky, resystemisace a nutnost její adekvátní revise. — Umístění a vybavení finančních úřadů. — Otázka předběžného vzdělání pro vedoucí úřednictvo finanční správy. — Problém reformy právnického studia a otázka správních inženýrů. — Další odborná výchova finančního úřednictva během služby. — Cirkulace personálu během čekatelského tříletí a praktická zkouška. — Druhá praktická zkouška, kursy a správní akademie. — Aplikace stejných odborně-výchovných metod pro finanční úřednictvo středoškolské (berní, důchodkové). — Výběr úřednictva do ministerstev konkursem a otázka jeho honorování.

2. REFORMA NORMALÍ 82

Roční redakce normalí a pětiletá jejich publikace v úřední příručce. — Zlepšení kvality normativní agendy.

3. VYBUDOVÁNÍ BERNÍCH A DŮCHODKOVÝCH KONTROLNÍCH ÚŘADŮ 84

Berní úřady a berní správy, důvody pro sloučení a proti němu. — Odstranění vedlejších agend berních úřadů. — Organizační úprava agendy exekční. — Další nedostatky ve fungování berních

úřadů a možnost jejich odstranění v rámci malé reformy. — Součinnost berních úřadů se samosprávou a potřeba organizační reformy samosprávy (veřejní obecní tajemníci). — Důchodková kontrola, nutnost předběžného středoškolského vzdělání. — Úprava kancelářské služby u důchodkové kontroly. — Definitivní řešení poměru k finanční stráži.

4. REFORMA INSPEKČNÍ (KONTROLNÍ) SLUŽBY A KONTROLNĚ-INSPEKČNÍCH METOD . 97

Platná soustava inspekční a kontrolní ve finanční správě a její Redlichova kritika. — Funkce ústřední (ministerské) inspekce v moderní finanční správě. — Rozpojení organické souběžnosti agendy organizační, personální a věcné během popřevratového vývoje finanční správy. — Potřeba ústřední inspekce ke zjednání nápravy. — Vady zemské inspekce. — Přehled kontrolně inspekčních metod (kontrola formální a meritorní). — Kontrola aprobační, censura, opravné řízení, právní prostředky a jejich zhodnocení. — Systém inspekční hierarchie a jeho působnost. — Otázka nečinnosti úřadu. — Vady dnešní meritorní kontroly a inspekce. — Požadavek decentralisované inspekce krajské a plán jejího fungování. — Inspekce jako orgán trvalé zhospodářňovací akce ve finanční správě.

5. DECENTRALISACE FINANČNĚ SPRÁVNÍCH KOMPETENCÍ 111

Smysl decentralisace. — Úleva ministerské instanci. — Další soustavná decentralizační akce v rámci kodifikace organizačního práva. — Decentralisace jako článek malé reformy.

K a p. III: STŘEDNÍ (LEGISLATIVNÍ) REFORMA FINANČNÍ SPRÁVY.

1. POMĚR MALÉ A STŘEDNÍ REFORMY FINANČNÍ SPRÁVY 117

Malá reforma splněním postulátu administrativně-hospodářského. — Potřeba akce legislativně-kodi-

fikační jako etapy předcházející reorganizaci finanční správy.

2. ÚSTŘEDNÍ LEGISLATIVNÍ ODBOR V MINISTERSTVU FINANČÍ. ROZSAH A POVAHA LEGISLATIVNÍCH REFORM 119

Otázka zřízení ústředního legislativního odboru v souvislosti se zřízením ústřední inspekce. — Vzor ministerské organizace německé a odlišná úprava ve Francii a Anglii. — Poměr ústředního odboru k sekcím administrativním a jeho studijní funkce. — Organizace a pracovní metody ústředního odboru. — Pět komplexů reformní problematiky finančně-legislativní. — Formální a materiální různorodost legislativního díla. — Unifikace, kodifikace a reforma.

3. LEGISLATIVNÍ REFORMY V OBORU ZDANĚNÍ NEPŘÍMÉHO 128

Pojem zdanění spotřebního a nepřímého. — Úkol unifikační a revise přežitých předpisů původního daňového režimu. — Reforma práva monopolního. — Jednotný „dávkový řád“ pro obor zdanění nepřímého. — Reichsabgabenordnung jako kodifikace generelní a nutnost parciálních kodifikací u nás. — Reforma materiálního práva spotřebních daní a nutnost zhospodárnění administrativního režimu u jednotlivých daní. — Exkurs o dani z masa a jejím administrativním režimu. — Reforma trestního práva a řízení daní nepřímých. — Směrnice finančně trestní legislativy a její poměr k zásadám práva kriminálního a správně trestního.

4. LEGISLATIVNÍ REFORMA PRÁVA POPLATKOVÉHO 143

Obtížnost reformy poplatkové legislativy a příčiny toho. — Potřeba individuální iniciativy k řešení reformního úkolu. — Směrnice polooficiálního reformního programu. — Protichůdná koncepce a její odůvodnění na základě analýsy ideového a historického vývoje poplatkového zákonodárství. — Liberalistická ideologie poplatkové kodifikace z r. 1850. — Sociálně politické tendence a vývojová

přeměna původních poplatkových kategorií na daně. — Duplicita zdanění a zpoplatnění. — Zdanění dopravy. — Nové zákonodárství poplatkové. — Nutnost vyloučení zdanění majetkového z rámce poplatkové reformy. — Inkamerace poplatkových dávek do zdanění přímého. — Systematický sazebník vlastního práva poplatkového prvou etapou reformy. — Potřeba revise platného poplatkového režimu se zřetelem ke změněným poměrům. — Další reformní etapy. — Daně majetkové a úprava objektivní metody oceňovací.

5. LEGISLATIVNÍ REFORMY V OBORU ZDANĚNÍ PŘÍMÉHO VČETNĚ DANĚ Z OBRATU A SAMOSPRÁVNÝCH FINANČÍ 159
 - a) *Administrativní nedostatky přímého zdanění* . 159
 Zanedbání administrativních zřetelů při kodifikaci přímých daní. — Statistické výsledky přímého zdanění klíčem k reformě.
 - b) *Reforma daně z obratu* 162
 Národohospodářská analýsa jednotlivých složek výnosu daně z obratu. — Daň z obratu jako součást zdanění spotřebního a zatížení celního. — Daň z obratu jako součást zdanění výnosového. — Zdanění výroby daní z obratu a možnost paušalisace a kontingentace této daně. — Daň z obratu jako moderní forma zdanění syndikalizované a kartelizované výroby včetně družstevnictví. — Výhody reformy pro výrobu a pro finanční správu.
 - c) *Zdanění kapitálového výnosu u pramene* . . 171
 Únik kapitálového výnosu ze zdanění důchodového. — Postižení kapitálového výnosu u pramene a jeho vynětí z rámce daně důchodové.
 - d) *Zjednodušené zdaňování menších poplatníků* . 172
 Abstraktní spravedlnost přímého zdanění a konkrétní nesnáze menšího poplatnictva. — Návrh na sloučení daně důchodové a výdělkové pro malé poplatníky, vyměření podle objektivních znaků a dvouleté ukládací období. — Organizační předpoklady této reformy. — „Radikální“ povaha navržených reforem.

e)	<i>Novela k zákonu o přímých daních a její projednávání v roce 1936</i>	176
	Osnova vládního návrhu na novelisaci zákona o přímých daních a její tendence. — Širší stanovisko parlamentu k osnově. — Ústřední snaha rozpočtového výboru o zlepšení právního postavení poplatnictva v daňovém řízení a reflexy toho na projednávání osnovy. — Nová úprava postavení poplatníků v trestním a ukládacím řízení. — Úsilí parlamentu o docílení administrativního zjednodušení daňového režimu a otázka berního roku. — Řešení úhradové stránky osnovy rozpočtovým výborem a kritické zhodnocení této úpravy.	
f)	<i>Reforma samosprávy a samosprávných financí</i>	191
	Organizační reforma samosprávy východiskem z krise výdajového hospodaření autonomie. — Potřeba revise obecních zřízení. — Inkamerace přírážek u výdělkových daní a systém údělů.	
6.	LEGISLATIVNÍ REFORMY V OBORU FINANČNÍHO PRÁVA ORGANISAČNÍHO (VČETNĚ PERSONÁLNÍHO)	194
a)	<i>Rozsah kodifikační problematiky organizačního práva</i>	194
b)	<i>Organizační zákon a úprava věcné působnosti finančních úřadů</i>	195
	Potřeba organizačního zákona finančního a jeho obsah. — Nutnost reformy věcné působnosti finančních úřadů. — Přehled platné úpravy v oboru věcné působnosti. — Zásady ovládající původní kompetenci ministerstva financí a důsledky toho pro zemské finanční úřady. — Redlichovy reformní požadavky. — Potřeba adekvátní valorisace kompetenčně relevantních částek peněžních. — Kritika ministerského centralismu. — Směrnice nové decentralizační úpravy.	
c)	<i>Jednací a kancelářské řády finančních úřadů</i>	208
	Zastaralost platných jednacích řádů a jejich problematika. — Monokratický systém úřední,	

funkce přednosty úřadu a potřeba aprobační decentralisace na referenty. — Právníci a technici ve finanční službě a potřeba revise jejich služebního upotřebení na základě parity, rovnocennosti a služební specialisace. — Analogické otázky jiných kategorií finančního úřednictva. — Řády kancelářské. — Potřeba jednotné úpravy kancelářské manipulace a zhuspodárnění vnitřního úředního provozu.

- d) *Kodifikace předpisů o hospodaření finančních úřadů rozpočtovými prostředky (hospodářské řády* 219

Hospodářské řády finančních úřadů, jejich problematika a směrnice nové úpravy. — Úřední paušály. — Správa nemovitého majetku. — Zadávací řád.

- e) *Kodifikace služebního práva finančního* 222

Reforma předpisů o odborné výchově a vzdělání finančního úřednictva. — Potřeba reformy služebních řádů resp. služebních předpisů. — Personálně-politické úpravy (funkční přídavky).

7. KODIFIKACE ROZPOČTOVÉHO (FINANČNÍHO) ŘÁDU 223

Ministerstvo financí jako ústřední orgán výdajové správy a potřeba nového rozpočtového řádu. — Organizace formální správy hospodářské ve Francii a Anglii a soustředění finančně-hospodářských kompetencí v ministerstvu financí. — Potřeba analogické úpravy u nás v oboru formální a meritorní předběžné kontroly a v agendě závěrečných účtů. — Otázka přenesení kompetence k sestavování státní uzávěrky s nejvyššího účetního kontrolního úřadu na ministerstvo financí. — Vývoj postavení ústředního účetně-kontrolního orgánu a ministerstva financí s hlediska státně-politických ideologií. — Správně-technické a prakticky politické důvody pro soustředění formální správy finančně-hospodářské v ministerstvu financí. — Poslání státního kontrolního úřadu po provedené reformě. — Rozbor závad dnešní orga-

nisace rozpočtové správy. — Potřeba nových administrativních metod při výkonu rozpočtové agendy. — Organizační reforma rozpočtové správy. — Sledování běžného hospodaření odborem správy pokladní a úprava formální preventivní kontroly (měsíční účty, vidování platebních poukazů). — Předběžná kontrola meritorní a její výkon exponovanými orgány ministerstva financí u ostatních ústředních resortů. — Příprava rozpočtu odborem rozpočtovým a aplikace nových metod. — Ústřední státní účtárna v ministerstvu financí a agenda závěrková. — Nutnost organizační reformy ministerstva financí s hlediska výkonu státně-hospodářské agendy.

K a p. IV.: VELKÁ (REORGANISAČNÍ) REFORMA FINANČNÍ SPRÁVY.

1. SOUVISLOST REORGANISAČNÍ FÁZE S PŘEDCHOZÍMI REFORMAMI 249
Vzbuzení regeneračních sil v organismu finanční správy cílem malé i střední reformy. — Reorganisace jako další reformní etapa.
2. REDLICOVA ANALYSA RAKOUSKÉ FINANČNÍ ORGANISACE A NAŠ POPŘEVRATOVÝ VÝVOJ 250
Podstata reformních návrhů Redlichových: vytvoření jednotného finančního úřadu I. instance. — Finančně-správní vývoj po převratu a uskutečnění některých Redlichových návrhů. — Struktura finančních výsledků daňových směrnic nové organizační reformy.
3. ZŘÍZENÍ OKRESNÍCH A KRAJSKÝCH ÚŘADŮ PRO SPRÁVU DANÍ PŘÍMÝCH 256
Zřízení vyměřovacích úřadů pro malé a velké poplatníky (okresních a krajských). — Požadavek decentralisace revisní služby a důvody pro tuto reformu. — Otázka autorisace civilních komerčních inženýrů a její prospěšnost s hlediska daňové morálky. — Funkce okresního vyměřova-

cího úřadu a jeho vedení úřednictvem služby berní.
— Finanční úřady krajské v sídlech velkých krajů.

**4. REORGANISACE SPRÁVY POPLATKOVÉ A
INDIREKTNÍ 266**

Souvislost agendy poplatkové s agendou daní přímých u okresních vyměřovacích úřadů. — Otázka reorganisace okresních finančních ředitelství a kritika Redlichova návrhu na soustředění poplatkové agendy u centrálních poplatkových úřadů. — Koordinace agendy poplatkové a daní přímých důvodem pro přidělení poplatkové agendy novým krajským finančním úřadům. — Organizace dvou „poplatkových“ oddělení u krajského finančního úřadu. — Soustředění indirektní agendy u krajských finančních úřadů. — Vybudování trestně-finanční a inspekční agendy v rámci těchže úřadů.

**5. ORGANISACE KRAJSKÉHO FINANČNÍHO
ÚŘADU 271**

Kritika personální a organizační administrativy dnešních zemských finančních úřadů. — Postavení zemského presidenta a potřeba decentralisace personálně organizační administrativy k úřadům krajským. — Personálně-organizační agenda krajského finančního úřadu a další funkce přednostovy. — Výchova konceptního personálu u krajských finančních úřadů. — Organizační modifikace u krajů se střediskem v zemských hlavních městech. — Princip věcné specialisace směrnicí při vybudování jednotlivých finančních úřadů v zemských sídlech. — Zpravodajská oddělení jako koordinační orgány mezi specialisovanými finančními úřady.

**6. ADMINISTRATIVNÍ DŮSLEDKY NAVRŽENÉ
REORGANISACE A ZÁSADY NOVÉ ORGANI-
SACE FINANČNÍ SPRÁVY 276**

Dvojinstanční postup a další soustavná decentralisace agendy na nově organisované finanční úřady. — Poslání ministerstva financí v reorganisované finanční správě a jeho reforma. — Vytvoření ředitelství pozemkového katastru. — Kritika Mer-

vartova a Fuksova návrhu na zřízení jednotných finančních úřadů I. instance v sídlech okresních úřadů politické správy. — Administrativní zásady reorganisované finanční správy. — Další úkoly finanční správy po reformě. — Spojitost reformního díla.

Doslov: O POSLÁNÍ FINANČNÍ SPRÁVY V MODERNÍM STÁTĚ 293

Působení regeneračních sil ve finanční správě předpokladem reformy. — Poslání finanční správy v moderním státě. — Odborná úroveň personálu a obtížnost finanční problematiky. — Úkoly státní a finanční správy za ideologie liberalistické a sociálně-politické. — Nové problémy a úkoly finanční správy za řízeného hospodářství. — Potřeba kvalitní výchovy finančního personálu pro řešení nových úkolů. — Otázka finančních atašé. — Získání zájmu politických kruhů o odborné řešení finančně-správních problémů. — Nedostatečný zájem právně-historických disciplín o správně-politické otázky moderní správy. — Potřeba hlubšího studia a publicity výsledků v těchto oborech. — Státně-politické úkoly mladé generace. — Demokratisace odbornosti v otázkách veřejné správy.